

[Parkov.]

Det viser sig imidlertid, at der i alt Fald blandt nogle af det radikale Partis Vælgere gives Udtryk for Anskuelse, der fjerner sig fra Partiets officielle Planer og tager Sigte paa en efter vort Lands Belligenhed og Forhold afpasset og tjenlig Ordning af vore Værn, ene og alene for at det fælles Ønske om at bringe Landet frelst og frit til kommende Slægter skal have Mulighed for at opfyldes.

Det socialdemokratiske Parti havde tidligere den almindelige Værnepligt som Basis for et Folkeværn. Da Partiet i 1908—09 gik ind for en Afrustning, fordrede det, at der ved alle offentlige og private Skoler skulde gennemføres udvidet Gymnastikundervisning og Idræt, endvidere at der efter endt Skoletid skulde indføres for Ungdommen obligatorisk fysisk Opdragelse med Gymnastik, Vaabenbrug og anden Legemsøvelse, og at de dermed forbundne Udgifter skulde afholdes af Staten.

Man kan vist med Sikkerhed sige, at disse Udgifter ikke vilde blive saa smaa. Men var det saa ikke bedre som hidtil at lade Ungdommens fysiske Opdragelse foregaa i Værnene og derved komme disse og ogsaa Landet til gode og Nytte?

Efter det Forslag, som foreligger, ophæves den almindelige Værnepligt, som dog tidligere havde varme Talsmænd og Forsvarere blandt det socialdemokratiske Partis Tillidsmænd, navnlig fordi Værnenes Bestanddele derved blev et virkeligt Udsnit af Befolkningen som Helhed og paa Grund af de dermed forbundne iøjnefaldende Fordele.

Lovforslaget her giver Adgang for enhver, der ikke vil indlemmes i de foreslaaede Styrker, til at holde sig udenfor blot ved at meddele, at han ikke ønsker at indtegnes i Rullen. Jeg gad nok vidst, hvem der skulde nære Ønske derom, naar ikke netop hans eget økonomiske Forhold gjorde ham det bydende nødvendigt! Den Pligt til at stille sig til Raadighed for Fædrelandets Forsvar, som har været Drivfjederen for manges Tjeneste, enten det nu var som Befalingsmænd eller som Menige, kunde ikke fremtidig kalde paa dem, thi disse Styrker kan ikke, de skal ikke, ja de maa jo ikke benyttes til et virksomt Forsvar af Landet.

Nej, det bliver et Forsøg for løse og ledige Hænder paa i kortere Tid at klare de økonomiske Vanskeligheder, som ikke paa anden Maade kan overvindes — det bliver det, som faar dem til at melde sig til Rullen. Det bliver ikke noget Udsnit

af Befolkningen, som tilvejebringes. Jeg frygter for, at den Aand, som forhen har besjælet Værnene til Lands og til Vands, vil flygte. Der vil som Drivfjeder til at indtræde i Vagtkorpset kun blive den Mulighed tilbage, at det gælder at tjene til Livets Ophold, og denne Mulighed vil formentlig snart føre til, at man kommer ind paa de kendte Former for Organisation og deraf flydende Krav.

Naar vi nu stiller os saa vidt forskelligt paa dette Omraade fra alle andre Stater, naar vi ikke som alle andre Stater tilvejebringer et Værn for vor Neutralitet, er det da saadan, at vi ogsaa paa andre Omraader maa siges at staa tilbage?

Det forekommer mig, at vort Folk og dets enkelte Bestanddele meget vel kan taale en Sammenstilling med andre Nationer. Vi har — og vi er lykkelige derved — en Arbejderbefolkning, hvis Evner rager op over mange andre Landes. Derfor er det sikkert, at vore Arbejdere med Rette har faaet Betegnelsen Kvalitetsarbejdere. Vi har et Landbrug, hvis Standard søger sin Lige i den øvrige Verden. Vor Industri arbejder saaledes, at hvis der gives den Mulighed for at tilvirke det, som den i øvrigt er i Stand til, vil den meget let kunne tage en Konkurrence op med Udlandet. Vore Søfolk er ansete hele Verden over, vore Flyvere er dristige og modige.

Men naar alt dette er Tilfældet, forstaar jeg ikke, at vi ikke ogsaa skulde kunne stille os paa lige Fod med alle andre Lande, naar det gælder vore Værn. Kan og bør vi da ikke vente med Ned- og Afrustning, indtil vi samlet med disse andre Lande kan skride dertil? Vi benægter ikke paa nogen Maade, at dette er et Fremtidsmaal. Det er et Fremtidsmaal at naa til en Begrænsning af Forsvarsforanstaltningerne og de dermed forbundne Byrder og Udgifter; men den isolerede March mod dette Maal fjerner os derfra i Stedet for at nærme os dertil.

Forholdet er fremtidigt, som det har været tidligere, og som jeg tillod mig at sige, da vi i Fjor havde til Behandling det af den daværende Regering fremsatte Forslag til en Ordning af vore Værn til Lands og til Vands, at vi kan og vi skal — og jeg er overbevist om, at naar det kommer til Stykket, vil vi ogsaa — værne os mod Overgreb.

Sandsynligheden for, at Østersøen bliver en Kampplads for kæmpende Magters Flaader er, eftersom der foruden de Magter, som tidligere havde Grænser til Østersøen, yderligere dertil er kommet Finland, Est-